

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. hod.
Expedice se nachází na ostrově Kampa 508—III.

Předplatní podmínky:
Pro Prahu: čtvrtletně 90 kr., půlletně 1 zl. 80 kr., celoročně 3 zl. 60 kr.
(Předplacení pro Prahu přijímá též Národní knihkupectví Em. Petřika.)

DALIBOR.

S poštou v říši rakouské: čtvrtletně 1 zl., půlletně 2 zl., celoročně 4 zl.

V státech německých: čtvrtletně 25 stř. gr., půlletně 1 tol. 20 stř. gr., celoročně 3 tol. 10 stř. gr.

Pro Rusko: čtvrtletně 1 rubl, půlletně 2 rubly, celoročně 4 rubly.

Časopis pro hudbu a umění vůbec.

Snadný a rychlý vyučovací způsob hraní škal čili stupnic na piano.

Podává Václav Proška.

Nedočetl jsem se dosaváde v rozličných školách pro piano, jak by měli učitelové vyučovati žáky hře stupnic na snadný a rychlý způsob. Spisovatelé škol těch nám jednoduše předvádějí stupnice notami s nadepsaným prstokladem a domnívají se, že tím již vše odbyli. Učitelové vyučují žáky hraní stupnic, jak nám známo, obyčejně na dvojí způsob: Jedni dávají hráti stupnice ty dle zmíněných škol z not; druzí však bez not. Ti, kteří dávají stupnice hráti z not, odkazují žáky pouze na noty a na prstoklad, majíce za to, že již dosti na tom, předevezmou-li k vůli usnadnění alespoň každou ruku zvlášť. Tím se stává, že musí žák svou pozornost na pět dílů rozdělit, totiž na noty, prsty, klávesy, na levou i pravou ruku.

Takový návod jest příliš složitý čili komplikovaný; žák nemůže zde soustřediti svou pozornost k jednomu předmětu a následek toho jest, že učen chybujíc brzy v levé, brzy zase v pravé ruce proti patřícímu prstokladu mnoho času zmaří, sebe až do omrzení unaví a dlouho vězí v nejistotě. Oni no ale, kteří vyučují žáky hře stupnic bez not, praví zase žáku, že případně v C-dur stupnici v pravé ruce první prst na C a na F; v levé ale na C a na G ve vyšší oktávě; nepováhá ale, že zákon ten se nehodí pro ostatních 11 stupnic a že bude musiti pro každou stupnici zvláštní pravidlo ustanoviti; neboť již hned v D-dur stupnici nepřipadá první prst v pravé ruce na C a na F, nýbrž na D a na G, atd. Žák tedy jest nucen v každé jednotlivé škále sobě pro každou ruku pamatovati klaves, na který první prst připadá, což během 24 škal mnoho zmatku způsobí, zvláště podotkneme-li ještě, že v každé ruce první prst nepřipadá vždy na stejný kláves.

Ač návod prvního už proto je dokonalejší, poněvadž žáku odpadává čtení not, a on svou pozornost pouze k prstům, ke klávesům a k rukoum obracet může; proto přece pomate často svou nedůsledností velmi žáka a stojí to jak učitele, tak i učně mnoho času i namáhání, než dovede žák škály vždy s jistotou co do prstokladu hráti. Ač učitelové zde i onde užívají ještě jiných pomůcek, aby tak paměti svých žáku ku pomoci přispěli; nespomůže to přece mnoho, anto se děje návod takový beze všeho systému a názoru. Kdyby se nám snad namítalo, že vyučuje-li se stupnicím z not, se

žák cvičí tím ve čtení not; odpovídáme, že patří cvičení se ve čtení not zcela na zvláštní pole, tak jako cvičení se v rytmu, taktu a ve vyvinování síly v prstech.

Předeslav oba dva způsoby vyučování hře stupnic i s obtížemi, které s nimi jsou spojeny, podám příště svůj zvláštní, tuším snadnější návod, jehož jsem pokud mi známo v žádné klavírní škole nenašel.

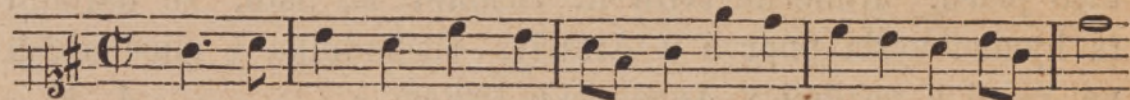
(Pokračování.)

Haydnova hymna.

(Dokončení.)

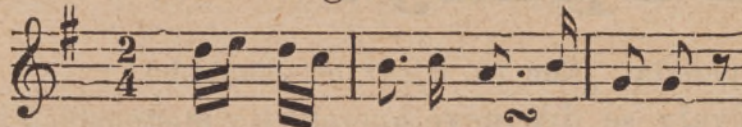
To dokázal nevyvratně Antonín Schmid, skriptor c. k. Vídeňské knihovny podav v lipském časopisu: Allgemeine musikalische Zeitung r. 1843. první nákres Haydnovy melodie jakož i Zingarelliův zpěv, z čehož jasně vysvitlo, že se nesmírně liší hudba, již Zingarelli na text G. Carpaniho byl složil, co do ceny i podstaty od hudby Haydnovy. Na důkaz toho stůj zde začátek obou zpěvů.

První nákres Haydnovy melodie:

Zingarelliova melodie s vynecháním nástrojů:

Andante grazioso.

Haydnův nákres má v originálu všechny čtyry sloky; Zingarelliův zpěv počíná po osmitaktovém ritornellu.

Antonín Schmid má za to, že následující okolnost zavdala as Haydnovi podnět ku komponování hymny této.

Haydn prodlívaje v Anglicku naučil se krásnou anglickou národní hymnu „God save the King“ znáti a záviděl Britanům píseň, kterouž mohli na jevo dáti úctu, lásku i přítulnost svému vladaři. Navrátiv se do Vídně sdělil bezpochyby svému příznivci svobodnému panu ze Swietenů, prefektu c. k. dvorní bibliotéky svůj náhled o tom i s přáním, aby mělo Rakousko podobnou národní hymnu, jížto by mohl lid zeměpanu svému podobnou úctu prokazovati.

Svobodný pán ze Swietenů mluvil bezpochyby stran větší té s tehdejšími dolnorakouskými vládními presidentem Fran-

tiškem hrabětem ze Saurau, neboť to je jisto, že bylo ustanoveno, aby v rakouské říši zavedena byla národní hymna. Následkem toho požádal hrabě Saurau básníka Vavřince Leopolda Hašku (nikoliv Huška), aby zhotovil text a nařídil J. Haydnovi, aby jej v hudbu uvedl.

V lednu r. 1797 rozřešili básník i skladatel svou úlohu, načež nařízeno bylo, aby se píseň ta na narozeniny císařovy veřejně zpívala. Dne 28. ledna dosáhla skladba Haydnova od hraběte Sauraua tak zvané „Imprimatur“ a Haydn musel ji co možná rychle do tisku dáti, aby mohl být dostatečný počet exemplarů rozeslán do všech království a zemí rakouských. Celá záležitost byla tak po tajmu provedena, že o tom císař František neměl ani tušení a v divadle pak překvapen byl velmi příjemně, jak to „Wiener Zeitung“ od r. 1797 číslo 15. patrně dosvědčuje.

Haydn obdržel za své namahání nejen značný dar, nýbrž i podobiznu svého císaře za odměnu, začež následujícími jednoduchými řádky svůj dík složil hraběti Saurauovi.

Excellenci!

Takového překvapení a tolik milosti zvláště podobiznou dobrého mocnáře ještě nikdy jsem se za svůj skromný talent nedožil. Děkuje srdečně Vaší Excellenci, jsem hotov, v každém případě býti Vaší Excellenci k službám. Až do 11. hod. přinesu otisk.

Vaší Excellenci

nejponížnější, nejposlušnější sluha
Josef Haydn.

Dvorní vídeňská bibliotéka chová mimo tento list ještě následující Haydnovy rukopisy, které svědčí o přesnosti rakouské hymny: a) První nástin, b) tutéž píseň pro zpěv s průvodem piana, c) tutéž píseň v čistem přepisu, na němž se nachází „Imprimatur“ 28. ledna 1797 od hraběte Sauraua, d) tutéž píseň pro celý orchestr v partituře z r. 1797, e) čtyry známé překrásné pro smyčcový kvartett sepsané variace na tuto píseň. Konečně tvrdí A. Schmid na jisto, že národní ta hymna vyšla poprvé u Artariy, obchodníka v musikaliích ve Vídni a později v Augšpurku tiskem. A. F.

Dopisy.

Z Paříže. (Nová franc. operetta „Noc 15. října“ od Jakobi-ho.)

Dne 15. října dávaly se dvě nové operetky v místnostech: „Bouffes parisiennes,“ totiž hubený vaudeville „Marcel a sp.“ v němž není takřka více než 4 neb 5 malých čísel. Spisovatelé kusu toho jsou dva herci, známí pod jmenem Desiré a Tacova, kteří se podepisují „Amble Court et Avocat;“ skladatel však je p. Fossey, který vyšperkoval začátek i konec melodramatu toho zátopou tremol, a přece dítko těchto tří duchaplných spojenců nedočkalo se skvělého výsledku. Za to se nasmálo obecnostvo dosti při druhém kusu, jenž se nazývá: „Noc 15. října.“ Za této noci pakuje kapitán Durandal, jenž se právě hodlá oženit, do velkého vaku všechny malicherné tretky — svědky to zženštilých potřeb, jenž se povalují v jeho mládeneckém pokoji, a rozkazuje svému cidiči bot Lartigou-ovi, aby ten vak zakopal v zahradě, což tento učiní. Avšak fantasie cidičova se při tom rozohní; on se diví tajnůstkářství tomu, i napadne mu, že snad v tomto vaku je uložena mrtvola zavražděného a že jeho velitel je vrahem. Proto počíná se velmi podivně chovati k svému pánu, rozmlouvá s ním velmi důvěrně, narážející vždy na tajný vak, vypůjčuje si od něho peníze, nutí ho k rozličným

slibům a beze všech okolků pouští se do jeho vína a likérů; vše s nátěrem nestydatosti a impertinentnosti, že se obecnostvo hlasitého smíchu zdržeti nemůže. Následkem toho bylo, že obecnostvo, jsouc komickým kouskem tím pobaveno, jej hned k miláčkům svým povzneslo. Skladatel je p. Jacobi, kapelník tohoto divadla. N—a.

Z Moskvy. (Italská opera. — Sestry Marchisiovy. — Pěvkyně Menšíkova.)

Italské divadlo zabájeno jest operou „Saffo“. Řeknu-li vám, že v ní účinkovaly obě sestry Marchisiovy, Carrion a Rota, nebudete vidět v tom nic neobyčejného, že byl výsledek velmi skvělý. Marchisiovy slavily triumf. Nadšení obecnostva dosáhlo vrchole v druhém aktu, kdež zpívaly duetto, které se žádalo k opakování a pak ve finale, v němž Carlotta Marchisio je v skutku nedostížná. Jak se dovídáme, budou znamenité tyto sestry též v Petrohradě zpívati a sice v operách: Saffo — Trovatore — Semiramide a Otello. — Na to dávala se tu „Lucia,“ v níž slečna Haukova, o níž se as před třemi měsíci pařížské listy tak zajímaly, zpívala partii Lucie. Slečna Haukova, majíc krásný hlas, zpívá s velkou precíí a došla hlučného potlesku po své kavatině, pak po rondu, po němž nádhernou kytičí odměněna jest. Výtečná zdejší zpěvačka Menšíkova vynikajíc nejen dramatickým zpěvem, ale i výbornou hrou, vystoupí v Petrohradě v úloze Judity v oblíbené ruské opeře „Judita“ od A. Sérova. L.

Z Výmaru. (Nové oratorium: Sv. Jan Křtitel.)

Dne 10. října provedeno bylo zde nové a zdařilé oratorium „Sv. Jan Křtitel“ od kantora Arnolda z Lauchstädtu. Oratorium učinilo na obecnostvo veliký a hluboký dojem.

Z Terstu. (G. Verdi. — Nový časopis.)

Jak známo, jmenován jest G. Verdi, skladatel Troubadouru — Rigoletta — Don Carlos atd., od krále italského rytířem Savoyského záslužného řádu — vyznamenání to, které se málo kterému umělci dostalo a s nímž je pense 600 zl. spojena. Maestro Verdi napsal purkmistru svého rodiště list, v němž mu oznamuje, aby oněch 600 zl. za první rok odevzdáno bylo chudému žáku a žákyni, které při zkoušce nejvíce talentu a pilnosti osvědčí. Našemu městu dostane se od nového roku třetího divadelního listu. Vycházejí zde totiž časopisy: Maschera a Il Teatro, a nejnovější časopis bude se „Il chitarrino“ nazývati.

Ze Solnohradu. (Fr. Jelínek. — Jak povstalo první Graduale?)

Že zde velmi blahodárně působí váš rodák, p. Frant. Jelínek, koncertní mistr na Mozarteu, jenž se nejen výtečným umělcem, ale i uvědomělým národovcem vždy osvědčil, nemusím vám ani psáti, poněvadž již vícekrát o tomto zdatném umělci v listech těchto zmínka činěna byla; avšak že v našem městě Graduale vzniklo, bude bezpochyby málo kdo z vás asi věděti. Při rychlém postupování církevních reformací v našem městě za arcibiskupa Jeronýma z Colloreda obdržel Mich. Haydn nařízení, aby vyhostil z chrámu symfonie, které se při mši svaté mezi epištolou a evangeliem k pohoršení nábožných duší a hudebních uší odehrávaly, a něco jiného místo nich dle libovolného textu napsal. Haydn uposlechl, vyňal text z římského misálu pod názvem „Graduale,“ spracoval ho pro obyčejné 4 hlasy zpěvné, 2 housle, violu a varhany. Tak povstalo první Graduale dne 24. prosince 1783, načež jich ještě velké množství složil. A. S.

Kronika zpěváckých spolků.

* Brodecký zpěv spolek „Cyrill“ na Moravě odbýval dne 19. října valnou bromadu. Po přečtení stanov přijímali se noví členové, načež pak volba hodnostářů nastala. Za protektora zvolen: p. F. Jelínek, lékař brodecký; za předsedu p. P. Šeb. Vyhnálek, farář z Citova, za jednatele p. Jos. Gajdoš, učitel brodecký; za účtovníka p. Jos. Zapletal; za sbormistra p. L.

Pazdírek, učitel z Citova. Do výboru byli zvoleni: pp. Jos. Pazdírek, Jos. Pacholik, Fr. Spačil, Jos. Dočkal.

* *Jedovnický čtenářsko-zpěv. spolek „Vlastimil“* odbýval dne 31. října valnou schůzi, v níž volba nového výboru předsevzata jest.

Zprávy.

* **České divadlo.** Dne 22. října: Čarostřelec, rom. opera v 3 jedn. od E. Kinda, přel. J. Böhm; hudba od K. M. z Webrů (ve prospěch p. A. Barcala, 2. vystoupení slč. M. Sittovy). — Dne 24. října: Romeo a Julie. — Dne 25. října: Lazzaroni Neapolští. — Dne 26. října: Čarostřelec (3. vystoupení slč. Sittovy). — Dne 28. října: Únos ze serailu, komická opera od W. A. Mozarta.

Druhé vystoupení slč. Sittovy bylo sprovázeno podobným výsledkem, jako první. Poetická, snivá povaha Lidunky svědčí výborně slečně Sittové a proto také rozhodně pronikla ve výjevech klidného rozpoložení; kdežto v momentech, v nichž se má jevit prudší náruživost (velká arie), nebylo jí co začátečnicki možná, rozvinouti onu sílu hlasu a vášně, jak toho okamžik ten vyžaduje. Slč. Sittova provedla svou úlohu s takým úspěchem, jehož málokterá tak mladistvá debutantka dosáhla, a byla od četného obecenstva mnohokrátě hlučně volána. Až slečna zdomácní na jevišti a ve hře a mimice se zdokonalí, nabydou i její výkony okrouhlosti a pečetě umělectví. Při opětování tétéž opery (26. října) pozbyla slč. větší část své ostýchavosti a pronikla i v nesnadné své velké arii. Obecenstvo odměnilo ji vždy hlučným potleskem tak jako p. Barcala, jenž partii své dodal i v menších jednotlivostech náležitě platnosti. Lyrická místa, v nichž nešený zpěv hraje první úlohu, provedl s vřelým citem a s uměleckou rozvahou. Pan Paleček znázornil co do zpěvu i do hry divoký a demonický živel povahy Kašparovy, která už v pijácké písni pikkolovými zvuky patrně se zračí, v každém ohledu vzorně a důmyslně. Též ostatní solisté: p. Šebesta, Doubravský a Čech přispěli k výtečnému provedení celku. Úloha Aninky, kterou druhdy slč. z Ehrenbergů mistrně dávala, svěřena byla slč. Kupkové, která se sice dosti dobře vpravila v svou partii, avšak svou předkyni ještě hned tak brzy nenahradí. — Dechové plechové nástroje nebyly se smyčcovými v úplném souladu. — Krásnou duševní pochoutku poskytl obecenstvu Mozartův „Únos ze serailu.“ Látka k této zpěvohře jest jedna z nejšťastnějších, níž se vykázati může repertoír komické zpěvohry vůbec, intrika je dobře zosnována, povahopis výtečný. Celk poskytuje nejšťastnější míšení cituplných momentů a komických výjevů. Pozdější opery Mozartovy jsou mnohem bohatší na melodie, některé z nich jsou pečlivěji pracovány; avšak nedostatek těchto nepopíratelných předností je nahrazen v „Únosu“ kouzlem tenorových — původností a rázností bassových arií, jakož i vzletem nadšení a stránkou komickou. Osmín, dozorce zahrad bašových je starý, hluchý, při tom zamilovaný a žárlivý — výborný to buffo operní; je to směšný divous, jenž nesní o ničem jiném, než o kůlu, šibenicích, odpravách a zardoušení. Partie tato vyžaduje výtečného herce i pěvce. P. Paleček provedl tuto nanejvýš originální a komickou povahu mistrovsky a nevíme věru, máme-li jeho hře čili zpěvu palmu přiřknouti. Obecenstvo odměnilo výtečného umělce častým a bouřlivým potleskem, jmenovitě po mistrovském duettu s Belmontem, které oplývají uměním kontrapunktickým a přirozenou pravdivostí je přec tak rozmaruplné, tak originální a ohnivě; dále po duettu pijáckém s Pedrillem, které se na všeobecné přání opakovati muselo atd. atd. Slečna z Ehrenbergů rozřešila svou bravurní, ohromnými nesnadnostmi pěveckými přeplněnou partii s vítězoslavnou precízností a jistotou a došla jako po své první arii (1. akt), tak i po své druhé, která je 200 taktů dlouhá a mnohem obtížnější než první, bouřlivé pochvaly, kterou si byla v úplné míře zasloužila. Pan Lukes znázornil nám věrného Belmonte, jeho touhu a lásku v každém ohledu výtečně a byl po své A-dur arii, v níž vyjádřeno jest kolísání mezi strachem a nadějí, pak po své arii (poslední akt) „Spolehám se na tebe“ zasloužilým potleskem odmě-

něn. Blonda a schytralý Pedrillo, jsouce nutai k intrice kusu, nemají žádné hudební důležitosti; avšak při všem tom vydobyl si pan Barcal (Pedrillo) jmenovitě po rozmarném pijáckém duettu s Osmínem, a slč. Kupkova (Blonda) ve výjevu s Osmínem náležitě platnosti a hlučného potlesku. Opera šla řízením pana Smetany výborně. P.

* *Pan Hora*, jenž na českém divadle s úspěchem co Don Carlos vystoupil, engažován jest od ředitelstva českého divadla.

* *Pan Milaszewski*, jenž druhdy pohostinsku zpíval na českém divadle, engažován je nyní v Mohuči, kdež vystoupil co hrabě Luna v „Troubadouru“ a myslivec v „Nocleh v Granadě,“ aniž by úplně pronikl. Kritika chválí sice pěkný jeho baryton, tvrdí ale, že je pro tamější divadlo slabý, výslovnost že je nejasná a konečně že tremoluje.

* *Paní Kainz-Prauseová*, Moravanka a dvorní saská pěvkyně, zpívala ve Vratislavi pohostinsku s nejskvělejším výsledkem.

* *Slč. Horynova*, absolvovaná žákyně pražské konservatoře a dvorní pěvkyně v Berlíně, vystoupila dne 26. října co Azucena s rozhodným úspěchem.

* *Slč. Čiháková*, druhdy v Štýrském Hradci, engažována jest v Bromberku.

* *Florentinské kvartetto* p. Jana Beckra vystoupí zde dne 1. listopadu v sále konviktském. Provedeno bude kvartetto A-dur op. 5 od Mozarta, kvartetto F op. 9 od Herbecka (vlastně Hrbka, jehož otec z Čech pocházel), a konečně kvartetto Es-dur op. 74 od Beethovena.

* *Pan Dr. Aug. Vil. Ambros* započal v pondělí dne 25. října své přednášky o historii hudby (starší), pak o akustice a krasovědě hudební na universitě pražské. Upozorňujeme všechny hudebníky na tyto zajímavé přednášky, které jsou každému přístupny a bezplatny.

* *Karlu Strakatému*, zasloužilému pěvci národnímu, bude postaven na hrob pomník s deskou z bílého kararského mramoru, zhotovený v umělecké dílně Otty Sandtnera.

* *Ředitelství jednoty k zvelebení vojenské hudby v Praze*, v jehož čele stojí p. Jan Pavlis, podalo k říšskému ministerstvu války žádost, aby změněn byl zákon, který určuje, aby chovanci ústavu k zvelebení vojenské hudby měli nejméně 17 roků stáří a aby tudíž se přijímati směli i mladší chovanci. Říšské ministerstvo války sdělilo tyto dni ředitelstvu jmenovaného ústavu, že uváživši uvedené důvody žádosti vyhovuje, a že již zákon o tom jest císařem v zásadě potvrzen.

* *Věstníku bibliografického* pečlivě redigovaného od p. Fr. A. Urbánka, vyšlo 2. a 3. číslo, obsahující bohatý materiál k literatuře české a pestrý feuilleton.

* *Pan Dr. Lud. Procházka* pracuje, jak se „Květy“ dovídají, o velké opeře, jež má název „Žižka před Prabou.“

* *Vladislav Zieleński*, polský skladatel některých písní Kralodvorského rukopisu, komponuje velkou polskou operu: Konrad Wallenrod, jejížto libretto zpracováno jest na základě známé básně A. Mickiewiczovy.

* *Slč. Matilda Zavrtaľova* engažována jest pro příští karneval v Pise.

* *Slč. Gabriela Boema* (Roubalova) není, jak se časopis „Trovatore“ dovídá, pro příští zimní saisonu u žádného divadla engažována.

* *Frant Steger* (Stazič) nachází se nyní v Paříži, odkud se přes Bordeaux odebere do Lisabonu, kdež je engažován. — Jak se praví, bude Steger v letě 1870 v Padově v den slavnosti svatého Antonína zpívat.

* *Pan Jos. Drahorad* vydá co nevidět svou instrumentální mši, která se všude s úspěchem potkala, tiskem. Upozorňujeme p. ředitele kůrů na nové to dílo, které jak doslycháme bude též laciné.

* *Slč. Charlotta Spannerova*, člen dvorní opery v Sondershausenu, vystoupila tam v malé úloze co Inez a pak v opeře Martě co Nancy s velmi příznivým výsledkem. Tamější noviny píší o výkonu jejím jak následuje: „Malá partie Inez byla slč. Spannerovou velmi čacky zastoupena; mladistvá pěvkyně o-

svědčila v ní vedle liboznějícího hlasu též talent pro recitativ, jež s jistotou ovládá. — Obecenstvo bylo vůbec potěšeno s výkonem slč. Spannerovy co Nancy. Odloživši značnou část své ostýchavosti zpívala a hrála svou veselonaivní partii s půvabnou čtveračivostí a vpravila se výtečně do ensemblu. Část uchvácené mládeže nešetřila rukou i hlasu, aby dala své nadšení jí na jevo.“ Jak známo je slč. Spannerova Češka a žákyně p. Appé-a.

* *Slč. Rückaufova*, druhdy člen opery české, je nyní hejčkaným miláčkem obecenstva v Děvině (Magdeburg). Dopisovatel do vídeňské Theater-Chronik píše o jejím vystoupení v „Troubadouru“ jak následuje: Leonora slč. Rückaufovy byla bravurní partii, jaká by ke cti sloužila každé koloraturní pěvkyni. Její sběhlost je značná a kontrasty mezi fortem a pianem provedla slč. Rückaufova s uměleckou rozvahou. Jakože střídáním crescenda a jemného decrescenda vznikla v jejím zpěvu nádherná barvitost a jakože trillkové relézy, passáže a jiné floritury ozdobily partii, sloužila musikální části dramatická barvitost role za nejkrasší podlístek. Slečna Rückaufova byla už v 1. aktu mezi arií pětikrát potleskem přerušena, ku konci aktu čtyřikrát a také po druhých aktech volána.

* Pan *Jos. Rozkošný*, jenž mnohými svými klavírními komposicemi značný talent byl osvědčil, pracuje o posledním aktu své velké romantické opery: Svatojanské proudy (text od Ruffera). Jak doslycháme bude se v masopustě provozovati dvouaktová komická operetta „Mikuláš“ (slova od K. Sabiny) od pana Rozkošného na českém jevišti.

* *Rytíř A. Kontski*, výtečný polský pianista, komorní umělec krále pruského a skladatel oblíbeného klavírního kusu: „Reveil du Lion“, přibyl tyto dni do Londýna, odkud se vydá na uměleckou pouť do Ameriky.

* *Davorin Jenko*, sbormistr zpěv. spolku bělohorského v knížectví srbském a skladatel populárního vlasteneckého zpěvu „Naprej“, nezemřel, jak se „Nár. listy“ dovídají, nýbrž *zavítá tyto dni do Prahy*, aby se zde zdokonalil v nauce o komposici a hudbě instrumentální. Jenko dobyt si o národní hudbu srbskou už nyní mnohou zásluhu. Srbsko se může ovšem vykázati více skladateli; ale činnost jejich obmezovala se buď jako u Kornela Stankoviče výhradně na sbírání srbských národních písní, aneb jako u jiných na komposice, v nichž se nejevil národní duch srbský. V tomto ohledu náleží Davorinu Jenkovi přední místo. Jeho „Davorije“, hrdinské to melodie, znárodněly v Srbsku tak, že mnohou z nich malé děti na ulici zpívají. Do tohoto oboru náležejí: Naprej — Ustaj Srbije — Ostre su naše sablje. Ani jediný skladatel srbský nepojal tak šťastně ducha národního jako on, a proto také přijal národ skladby jeho s takým nadšením a rozněcuje se těmito svěžími a ohnivými ariemi. D. Jenko složil více než 60 dílem srbských, dílem slovinských sborů. Kromě toho má Jenko ještě nemalou zásluhu, že vlastně první zavedl u Srbů před- i zadunajských zpívání z not a tím otevřel srbskému národu dráhu k většímu hudebnímu vzdělání. As před sedmi lety byl povolán do Pančevy a zařídil zde první srbský zpěvácký spolek. Odtud povolán byl do Srbského Bělehradu, kdež podobný zpěvácký spolek zarazil. Následkem toho založeny byly zpěv. spolky ve Vrsci, Zemuni, Rumě atd., které si obrali za účel, raziti zpěvu a hudbě širší dráhu. Zásluhy Jenkovy uznala i bělohorská učená společnost, zvolivši ho za řádného člena svého pro jeho zásluhy o hudbu srbskou.

* *Ruské opery*: Judita a Rogněda od Sěrova nabízejí se českému divadlu za podmínek velmi příznivých. Duchaplný Sěrov přibyl, jak se „Nár. listy“ dovídají, sám do Prahy, aby řídil provedení.

* *Ruské vaudevilly* „Vrána v pavím peři“ a „Prostka a vzdělanka“, zakládající hudební část svou na národních písních ruských, nalezají se už v Praze. Zaslal je kníže Jengaličev s jinými ještě pracemi dramatickými.

* *Ženský orchestr*. Od nějakého času odbývá zde ženský orchestr řízením Josefiny Weinlichovy v sále konvitském své produkce. V neděli dne 31. října odbýval se v sále na Žofíně koncert rozmnoženého orchestru dám z Vídně (12 dám) řízením slč. Weinlichovy a za spoluúčinkování p. Bruna Keyla, k. saského komorního virtuosa a profesora na konservatoři v Drážďanech. Zároveň vystoupí poprvé slč. Leopoldina Ambrosova, žačka prof. Keyla, v koncertě na kontrabas.

* *Luigia Caravoglia Sandrini*, k. saská komorní pěvkyně a druhdy profesořka operního zpěvu na konservatoři pražské, zemřela dne 26. října v Drážďanech. — Luigia Caravoglia-Sandrini narodila se r. 1782 v Haagu z rodičů italských, které byly právě na cestě umělecké. Nejznamenitější úlohy slovní této pěvkyně byly: Giulia v opeře „Vestalka“ od Spontiniho, Emelina ve Švýcarské rodině od Weigla, Susana ve „Figarové svatbě“ od Mozarta, Bertrandova v opeře „Zedník a zámečník“ od Auberu, Markéta v „Bílé paní“ od Boildieua.

* Pan *Zeleňski* složil koncertní ouverturu, která byvši s nadšením začata a oživena básnickou vřelostí, vyniká zajímavou harmonií i instrumentací a může co do svěžesti myšlenek a elegantního provedení býti počítána mezi nejpěknější plody hudební lyriky.

* Pan *Fr. Bendel*, známý virtuos, uspořádá v Berlíně tři zábavy hudební, v nichž provede toliko skladby Schumannovy.

* *Slč. Nejedlá*, která engažována byla v Opavě, přijala nový engagement u opery v Cáchách (Aachen).

* Pan *Rixi*, člen opery Olomúcké, engažován jest nyní v Temesváru.

* Pan *Besekirský*, slovutný virtuos na housle, koncertovav před nedávnem ve Vratislavi, přednášel tam Bruchův koncert pro housle s velkým úspěchem. Taktéž došel v Královci (Königsberg) za svou výtečnou hru všestranné pochvaly.

* Pan *Balakirev*, skladatel ruský, známý nám ze svého pobytu v Praze, uspořádá v Petrohradě se svým sborem, jež bezplatně zpěvu vyučuje, 5 abonentních koncertů, v nichž provede mimo jiné Lisztovo oratorium: Sv. Alžběta, Mendelssohnovo: Sen svatojanské noci, atd.

* *Uprázdňená místa hudebnická*. U chrámu v Ústí nad Labem (Tetschen) obsadí se dne 1. led. 1870 místo ředitele kůru, s nímž spojen jest roční stálý plat 500 zl. r. č. ze zádušní kasy. Uchazeči o místo musí se vysvědčeními vykázati, že odbyli s výtečným prospěchem školu varhanickou, že zručně hrají na housle a se dobře znají ve zpěvu choralném, a konečně nejsou přes 40 let staří. Bližší zprávu podá patronátní úřad Františka hraběte Thuna v Podmoklí (Bodenbach), kam se žádosti nejdéle do 15. listopadu zadati neb zaslati musí. — A. Komínek, patronátní komisař.

Li s t á r n a.

Panu J. B. v S—: Skladby Bellovy: Tu es Petrus (Ty jsi Petr) a Hoc dies (Toť den), které se hodí výtečně za vložky, obdržíte u J. Schindlera, obchodníka v musikáliích v Praze. — Panu Ig. J—dovi v M. B.: Tyto dni obdržíte žádané a p. B. objednané sbory v opisu. — Panu F. Č. v Pet—dě: Což jste na nás zapomněl? Potřebuju ta životopisná dáta. — Panu J. K., voj. kapel. v R.: V tom ohledu mohu Vám jedině doporučit výtečné žestové nástroje ze světoznámé továrny p. V. Červeného v Králové Hradci.

Návěští.

Následkem zvýšení sazby saze české a okolnosti, že se ještě značná část pp. odběratelů „Dalibora“ na 2. pololetí nepředplatila, nemůžeme prozatím více, než půlarcho vá čísla vydávati.